

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Č. j.: 091 599/98-5048
Signatura: vi1vs301

Inspektorát č. 9
Okresní pracoviště Hradec Králové

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

- Škola / školské zařízení:** Soukromá hotelová škola a Střední odborné učiliště služeb, s.r.o., Hradec Králové, Flesarova 49, 503 46 Třebechovice pod Orebem
- IZO:** 062 062 883
- Ředitel školy / zařízení:** PaedDr. Petr Hájek
- Zřizovatel:** RES spol. s r.o., U náhonu 363, 503 01 Hradec Králové
- Příslušný školský úřad:** ŠÚ Hradec Králové
- Termín inspekce:** 2. - 7. října 1998
- Inspektoři:** Mgr. Dana Janulíková, Ing. Tomáš Hrubý, Mgr. Jaroslav Kadlec, Mgr. Jana Kocábová
- Předmět inspekce:** Posouzení činnosti školy ve vybraných částech dle § 18 odst. 3, 4 zákona č. 564/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů (zákona č. 139/1995 Sb.):
Řízení školy
Podmínky a průběh vzdělávání
- Označení dokladů a ostatních materiálů, o které se zjištění opírá:** Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, třídní knihy, třídní výkazy, katalogové listy, deníky evidence odborného výcviku, protokoly a kontrolní listy k závěrečné zkoušce, učební osnovy, tematické plány, rozvrh hodin teoretické výuky a odborného výcviku, přihlášky ke studiu, kniha úrazů, evidence majetku, personální dokumentace, doklady o provedených kontrolách, rozhovor s vedením školy, výroční zpráva 96/97, plán práce 98/99, organizační řád, vnitřní klasifikační řád, vnitřní mzdový předpis, plán hospitací 96/97, plán výchovného poradenství, program protidrogové prevence, pracovní řád.

ZJIŠTĚNÉ SKUTEČNOSTI A JEJICH HODNOCENÍ

1. Koncepční záměry. Plánování výchovně vzdělávacího procesu

Ucelená koncepce školy jako samostatný dokument není písemně zpracována, vedení školy při svých úvahách vychází ze schválených studijních a učebních oborů a ze zájmu žáků a uchazečů o studium. Částečně je koncepce popsána ve výroční zprávě v kapitole charakteristika školy a v materiálu Informace o studiu v Soukromé hotelové škole a Středním odborném učilišti v Třebechovicích. Za stěžejní je považována hotelová škola, ostatní obory

jsou chápány jako doplňkové, ale v současné době z ekonomických důvodů pro provoz školy nezbytné.

Činnost školy v průběhu školního roku vychází z Plánu práce ve školním roce 1998/99. Tento dokument zahrnuje i zjednodušené organizační schéma školy, které však neobsahuje řídicí a informační vazby a plně neodpovídá skutečnosti a organizačnímu řádu školy. Roční plán školy dále stanoví:

- harmonogram akcí školy
- organizaci studia (přehled tříd a třídních učitelů)
- přehled úvazků učitelů
- předmětové komise a jejich personální obsazení
- správcovství (přehled funkcí ve škole)

Plán práce je v příloze podepsán všemi pracovníky školy.

Roční plán je, až na nepřesné organizační schéma, kvalitně zpracovaný dokument, který je dobrým základem pro řídicí činnost ve škole. Není však již dále rozpracováván do plánů krátkodobých. Dále by bylo vhodné jej doplnit o analýzu práce v minulém školním roce, ze které by měla činnost školy v roce stávajícím vycházet.

K zajištění větších akcí školy (maturitní zkoušky, praxe apod.) jsou vypracovávány zvláštní plány, jimiž se příslušné akce řídí.

Výuka všech předmětů ve škole je plánována pomocí tematických plánů, které vyhotovují všichni vyučující. Plány jsou projednány v předmětových komisích a schvalovány vedením školy, které velmi pečlivě kontroluje jejich soulad s učebními osnovami. Vlastní plány práce mají rovněž jednotlivé předmětové komise, které zároveň slouží jako poradní orgány ředitele školy (navrhují nákup učebních pomůcek, odborné literatury, zabývají se metodickými otázkami výuky apod.).

Operativní řízení je ve škole zabezpečováno především systémem porad. Jedná se o porady:

- klasifikační, které se konají 4x ročně a slouží k hodnocení klasifikace a chování žáků,
- provozní a pedagogické, které se konají zpravidla 1x měsíčně a jsou na nich řešeny především aktuální otázky provozu školy,
- vedení, jichž se zúčastňuje jen nejužší vedení školy a které řeší běžnou operativu řízení,
- krátké, které jsou svolávány jen výjimečně při řešení zvlášť naléhavých otázek.

Z klasifikačních, provozních a pedagogických porad jsou pořizovány zápisy a prezenční listiny zúčastněných.

Četnost i obsah porad je možno považovat za vyhovující. Jednotlivé porady zároveň slouží vedení školy i jako nástroj kontroly, neboť je na nich vyhodnocováno plnění zadaných úkolů.

Klasifikační porady doporučujeme rozšířit o úvodní pedagogickou radu, na které by byl projednán roční plán školy a schválena výroční zpráva, a o závěrečnou radu, která by sloužila ke zhodnocení uplynulého školního roku.

Ucelená koncepce činnost školy není písemně zpracována. Práce školy probíhá v souladu s kvalitně sestaveným ročním plánem, který však není dále rozpracován do krátkodobých plánů. Četnost a obsah jednotlivých porad je na dobré úrovni. Celkově lze hodnotit tuto oblast činnosti školy jako průměrnou.

2. Plnění učebních plánů a učebních osnov, popřípadě jiných schválených učebních dokumentů

Pro školní rok 1998/1999 jsou na Soukromé hotelové škole a Středním odborném učilišti u studijních a učebních oborů používány a byly předloženy tyto učební dokumenty:

39-96-4/6 Podnikání v technických povoláních pro denní, večerní a dálkové studium, vydané MŠMT ČR s čj. 28 679/97-71 s platností od 1. 9. 1994.

64-96-4 Podnikání v oboru, vydané MŠMT ČR čj. 17 277/93-23 pro denní studium a čj. 10 913/94-23 pro večerní a dálkové studium. Vše s platností od 1. 9. 1994.

63-19-3,6 Hotelová škola, vydané MŠMT ČR s čj. 17 142/94-23 s platností od 1. 9. 1994.

63-71-6 Hotelnictví a turismus, vydané MŠMT ČR s čj. 24 833/95-23 s platností od 1. 9. 1996 pro denní a dálkové studium.

Praxe pro 2. stupeň hotelové školy, vydané MŠMT ČR s čj. 17 142/94-23 s platností od 1. 9. 1994.

Všeobecně vzdělávací předměty pro SOU - denní studium, vydané MŠMT ČR s čj. 18 049/91-21.

64-56-2 Kadeřník, kadeřnice, vydané MŠMT ČR s čj. 22 175/98-23 s platností od 1. 9. 1998.

Dále byly předloženy tematické plány všech vyučovaných předmětů na hotelové škole a v učebních oborech SOU, které jsou zpracovány jednotlivými vyučujícími. Vedení školy provedlo kontrolu tematických plánů v hodinové dotaci a shodnosti s učebními osnovami. Namátkově bylo zkontrolováno plnění učebních osnov v třídních knihách a denících evidence odborného výcviku. V průběhu inspekce nebyl zjištěn nesoulad mezi předloženými učebními osnovami, tematickými plány a zápisy v uvedených dokumentech.

Jiné schválené učební dokumenty nebyly předloženy.

Při provedené kontrole plnění učebních osnov, tematických plánů jednotlivých předmětů a zápisů do třídních knih, ani při hospitační činnosti nebylo shledáno zásadních nedostatků. Jejich plnění lze hodnotit jako nadprůměrné.

3. Odborné a pedagogické řízení

3.1 Organizační struktura

Ředitel školy PaedDr. Petr Hájek je absolventem FTVS UK v Praze. Po ukončení fakulty úspěšně absolvoval rigorózní řízení a získal titul doktora.

Organizační struktura školy vychází z organizačního řádu a plánu práce na příslušný školní rok. Organizační řád je zpracován velmi podrobně, ale řada jeho ustanovení má příliš obecnou úroveň. Navíc chybí funkční organizační schéma.

Dle výše uvedených norem jsou nejbližšími spolupracovníky ředitele školy zástupkyně ředitele pro ekonomiku, která zároveň plní statutárního zástupce, a provozní ředitelka školy.

Zástupkyně pro ekonomiku má na starosti řízení ekonomického úseku školy. Přestože to není uvedeno v organizačním řádu, provádí ve skutečnosti i kontrolu pedagogického procesu formou hospitací u jednotlivých vyučujících. Provozní ředitelka řídí všechnu ostatní činnost školy, pedagogickou i provozní. Pracovní náplň provozní ředitelky je velmi široká a možnost zvládnutí všech určených úkolů je diskutabilní. Z toho důvodu by bylo vhodné zvážit vytvoření funkce zástupce ředitele pro teoretickou výuku, který by zároveň mohl účinně kontrolovat kvalitu výuky ve škole pomocí hospitační činnosti.

Obecná pracovní náplň vedoucích pracovníků školy je obsažena v organizačním řádu. Ten dále zejména stanoví:

- předmět činnosti školy a její hlavní úkoly
- organizační uspořádání školy
- základní úkoly jednotlivých úseků
- poradní orgány ředitele školy
- obecné povinnosti učitelů a provozních zaměstnanců.

Porovnáním organizačního řádu s ročním plánem školy a skutečným stavem řízení bylo zjištěno, že některá ustanovení organizačního řádu jsou zastaralá a neodpovídají již skutečnosti.

Konkrétní pracovní náplně jsou zpracovány pro dvě uklízečky a jsou podepsány pouze pracovníci, nikoli ředitelem školy.

Organizační struktura školy je hodnocena jako průměrná

3.2 Personální struktura

Ve škole pracuje 23 pedagogických pracovníků, z toho 3 mistři odborného výcviku. Pro výuku je plně kvalifikováno jedenáct učitelů a jeden mistr odborného výcviku. Z této skutečnosti vyplývá, že poměrně velké množství hodin je ve škole vyučováno pracovníky bez příslušné kvalifikace.

Kromě pedagogických pracovníků působí ve škole ještě sekretářka ředitele školy, účetní (na částečný úvazek), jedna kuchařka, dvě uklízečky a údržbář.

Jako zásadní problém lze považovat stabilizaci pedagogického sboru. Za poslední 3 roky se vyměnily více než 3/4 pedagogických pracovníků. Tato skutečnost se následně odráží ve výuce nejen stálými změnami vyučujících, ale i v návaznosti probíraného učiva a v mezipředmětových vztazích.

Vzhledem k nižší kvalifikovanosti výuky a velké fluktuaci učitelů je personální struktura školy hodnocena jako spíše podprůměrná.

3.3 Péče o další vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků

Další vzdělávání učitelů je třeba vzhledem k nižší kvalifikovanosti výuky ve škole považovat za jeden z hlavních úkolů vedení školy v příštím období. V současné době si 3 učitelé zvyšují kvalifikaci studiem na vysoké škole a jeden mistr odborného výcviku na střední škole.

Velmi dobře a podrobně je ve škole plánován systém práce se začínajícími učiteli. Za začínajícího učitele je považován každý pedagogický pracovník s pedagogickou praxí do dvou let. Každého ze začínajících učitelů má na starosti uvádějící učitel. Obsah uvádění, včetně časového rozvržení úkolů a vzájemných hospitací, je písemně zpracován pokynem ředitele školy. Nedostatkem tohoto systému v současných podmínkách školy je nízký počet zkušených učitelů v pedagogickém sboru.

Učitelé se mohou na základě své žádosti zúčastňovat různých kurzů, školení a jiných vzdělávacích akcí, pokud jsou tyto akce přínosem pro výuku. O vyslání na školení rozhoduje ředitel školy. Počet učitelů, kteří se tímto způsobem v průběhu roku vzdělávají, však není příliš velký.

Kvalitně je škola zajištěna odbornou literaturou jak pro žáky, tak i pro učitele. Knihy, časopisy a odborný tisk jsou pořizovány na základě požadavků učitelů po projednání v předmětové komisi a schválení ředitelem školy.

Péči o další vzdělávání učitelů školy a jejich další odborný růst lze považovat za průměrnou.

4. Kontrolní systém. Kontrola a hodnocení

Systém je vypracován na zásadách kontroly v SHŠ a SOU služeb, s. r. o. Hradec Králové, dále na základě pracovního řádu školy, na základě vnitřního klasifikačního řádu a vnitřního mzdového předpisu, na školním řádu a hospitačním plánu a na realizaci výše uvedených dokumentů.

Kontrola na škole je nedílnou součástí řízení a její výsledky poskytují podklady pro rozhodování vedoucích pracovníků školy. Provádění kontrol vede ke zvyšování účinnosti veškeré řídicí, organizační, hospodářské, pedagogické i provozní činnosti. Při výkonu kontrol se vychází z platných právních předpisů a norem.

Vnitřní kontrolní systém tvoří kontrolní činnost ředitele, provozního ředitele, zástupce ředitele, případně dalších vedoucích pracovníků. Ředitel osobně kontroluje zabezpečení hlavních úkolů, schvaluje plán kontroly hlavních úkolů a vyhodnocuje celkovou úroveň a účinnost kontroly, včas uplatňuje nároky na úhradu škody a rozhoduje o mimořádných tematických kontrolách. Vedoucí pracovníci zpracovávají stručné plány kontrol pro své útvary. Zástupci ředitele informují o provedených kontrolách na poradách vedení, jsou povinni o kontrole vykonat záznam, zápis kromě nedostatků obsahuje i návrh na opatření. Četnost kontrol obecně není stanovena, avšak v rámci jednotlivých oblastí kontrola probíhá minimálně čtyřikrát ročně.

Hospitace ředitele je dle plánu rozpracována na 4 návštěvy výchovně vzdělávacího procesu, a to měsíčně, tedy 40 ročně. Ke dni kontroly inspekce bylo doloženo písemně 5 hospitací výchovně vzdělávacího procesu u různých učitelů ve školním roce 1997/98. Tento druh kontrolní činnosti, který má především za cíl zajistit kvalitu vyučovacího procesu, se jeví jako málo upřednostňovaný a tudíž málo dostatečný. Ve školním roce 1998/99 byly

uskutečněny dvě hospitace. Hospitace sledují vystupování vyučujícího, slovní projev vyučujícího a aplikované metody výuky jednotlivých vyučujících. Pro hodnocení pracovníků je zpracován systém kontroly i kritéria hodnocení, která jsou dána pracovním řádem a vnitřním mzdovým předpisem.

Zaměstnanci, kteří dosahují velmi dobrých výsledků, nebo kvalitně plní větší rozsah pracovních úkolů, jsou odměněni osobním příplatkem. O výši osobního ohodnocení informuje ředitel školy každého pracovníka individuálně. Kritéria osobního ohodnocení záleží na kvalitě práce ve výchovně vzdělávacím procesu, odborné znalosti učitele, autoritě učitele, dobrovolném sebevzdělávání, celkovém přístupu k řešení problémů, přístupu k žákům, mimořádných aktivitách, dále na pravidelně se opakující mimotřídní činnosti, jako správcovství kabinetů, zabezpečování metodických pomůcek, zabezpečení učebnic, činnost uvádějících učitelů, konání dozorů, nástěnky, provoz recepce.

Finanční odměny jsou poskytovány zejména za vytváření kolegiálních vztahů na pracovišti, aktivní přístup k plnění pracovních povinností, práci se studenty mimo výuku, výzdobu školy, organizaci soutěží. Za tyto aktivity jsou přesně stanoveny tarify.

Žáci jsou hodnoceni vnitřním klasifikačním řádem. Jsou dány zásady klasifikace, tj. stupeň hodnocení jednotlivých předmětů, které jsou chápány jako povinné, povinně volitelné, volitelné. Dále je definováno celkové hodnocení studenta, hodnocení ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření včetně definice stupňů, klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického a odborného zaměření, klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření. Součástí tohoto řádu jsou i definice opravných zkoušek a definice komisionálních zkoušek.

V loňském školním roce se škola nezúčastnila SONDY MATURANT, protože maturovali jen žáci nástavbového studia. V době inspekce se některé třídy zúčastnily testů KALIBRO. Ke dni ukončení inspekce na škole nebyly výsledky těchto testů ještě zpracovány a předloženy.

Tato oblast teoreticky promyšlená a propracovaná není v plné míře aplikovaná, a proto je ohodnocena jako průměrná.

5. Informační systém - vnitřní a vnější

Mezi vedením školy a učiteli existuje základní informační vazba, a to ve dvou úrovních, první úroveň je vztah ředitel, zástupce, provozní ředitel, druhá úroveň je vztah provozní ředitel a učitelé. Provozní ředitel informuje zaměstnance prostřednictvím porad. Porady se uskutečňují jak provozní, tak pedagogické rady (plánované, neplánované, klasifikační, mimořádné). Pro sdělení důležitých zpráv probíhá rovněž kontakt mezi ředitelem a předsedy předmětových komisí. Zástupce školy řídí a informuje ekonomicko-provozní úsek (mzdová účetní, všeobecná účetní, administrativní pracovnice, kuchařka).

Na radách i poradách vedení školy stanoví termíny pro řešení situací a ze všech porad a rad jsou vedeny zápisy, které jsou k dispozici všem pedagogům a zaměstnancům ve sborovně. Aktuální situace při přenosu informací zajišťuje hlavní nástěnka školy, která je umístěna ve sborovně.

K žákům směřují informace přes vedení školy a třídního učitele, týká se to zejména údajů o konání praxe a zajištění mimořádných akcí.

Důvěrné informace o žácích i zaměstnancích jsou uloženy pod zámek na ředitelství školy.

Informační systém vnější je zajištěn vzhledem k rodičům žáků přes studijní průkazky, týká se zejména výsledků prospěchu a chování, aktuálních zpráv. Rodiče stvrdí podpisem obdrženou informaci, a tak je zajištěna zpětná vazba systému. Pokud třídní učitel sledá nefunkčnost studijní průkazky, škola řeší problémy telefonem, dále osobním setkáním s rodiči žáka. Všichni rodiče žáků školy dostávají poštou školní řád, k dispozici rodičům je i výroční zpráva, zpráva o hospodaření. V současné době škola informuje rodiče žáků o zajištění odborného výcviku. Rodiče jsou informováni prostřednictvím rodičovských schůzek dvakrát až třikrát ročně. Škola je schopna podávat kdykoliv na požádání rodičů informace o jejich dětech. Klasifikační porady se konají čtvrtletně. Rodiče mají kdykoliv na základě požádání přístup do výuky. Rada školy zřízena není.

Informační systém školy je propracován a je flexibilní, zpětnovazební. Lze jej ohodnotit jako nadprůměrný.

6. Vedení povinné dokumentace

Povinná dokumentace školy byla kontrolována dle § 38a, zákona MŠMT ČR č. 258/1996 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných školách (školský zákon).

Lze konstatovat, že škola vede povinnou dokumentaci dle výše uvedeného zákona. Drobné nedostatky jsou zjištěny v třídních knihách, katalogových listech, protokolech o závěrečných zkouškách a knize úrazů. Odstraněny jsou v průběhu inspekce.

Vedení povinné dokumentace lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

7. Výroční zpráva

Výroční zpráva o činnosti školy je strukturována v souladu s §17e odst. 2 zákona č. 139/95 Sb. o státní správě a samosprávě ve školství. Má vypovídací hodnotu a její závěry mohou posloužit při dalším plánování. Je v ní doloženo i seznámení pedagogických pracovníků s jejím obsahem.

Tento dokument je hodnocen spíše nadprůměrně.

8. Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Státní dotace je ve škole využívána především k úhradě mzdových nákladů včetně povinných odvodů, dále pak na nákup učebnic, odborné literatury a učebních pomůcek. Spolu s dalšími příjmy umožňuje dotace ze státního rozpočtu, podle slov vedení školy, zajistit běžný provoz. Na větší investice však škola v současné době dostatek finančních prostředků nemá.

Finanční plán (rozpočet školy) nebyl dosud ve škole sestavován vzhledem k neustálým změnám ve výši dotace v průběhu roku. V letošním školním roce však již vedení školy se sestavením potřebného rozpočtu školy počítá.

Vnitřní vzhled školy, zařízení učeben včetně velmi kvalitně vybavené odborné učebny výpočetní techniky, dostatek literatury pro učitele i žáky aj. svědčí o uvážlivém a efektivní používání finančních prostředků, které má škola k dispozici.

Při škole je sice zřízena nadace, která však již delší dobu nevyvíjí žádnou činnost a vzhledem k nové legislativě se počítá s ukončením její činnosti v průběhu tohoto školního roku.

Škola neprovozuje žádnou hospodářskou činnost (veškeré příjmy jsou součástí její hlavní činnosti), ani není podporována žádnými sponzory.

Evidence majetku je řádně vedena v inventárních knihách, je pravidelně prováděna na základě kvalitně zpracovaného pokynu ředitele školy.

Vzhledem k zodpovědnému způsobu využívání finančních prostředků je tato oblast hodnocena jako spíše nadprůměrná.

9. Hodnocení materiálně technických podmínek výchovně vzdělávací činnosti vzhledem ke schváleným učebním dokumentům a počtu žáků

Soukromá hotelová škola a Střední odborné učiliště služeb, s. r. o. Hradec Králové se nachází v budově bývalé měšťanské školy, později základní školy na ulici Flesarova 49 v Třebechovicích pod Orebem. Třípatrová budova školy je majetkem Městského úřadu, takže škola je zde v nájmu od doby svého vzniku. Čtvrtletní nájem je placen na základě smlouvy o pronájmu, který se každoročně zvyšuje. Budova byla postavena v roce 1895 a Památková péče má zájem na tom, aby se tato dostala na seznam kulturních památek. Výše jmenovaná okolnost i jiné jsou důvodem stagnace vnějších úprav školy včetně fasády. V červenci 1998 při povodních byly vytopeny sklepní prostory školy. Na odstranění škod se průběžně pracuje.

V roce 1994 byla provedena rekonstrukce přízemí budovy, v roce 1995 úprava půdních prostor. V přízemí se nacházejí pracoviště pro odbornou výuku gastro předmětů (technologie přípravy pokrmů, technika obsluhy a služeb), dvě kuchyně a jídelna.

V současné době se zde buduje pracoviště pro odborný výcvik učebního oboru kadeřník. V přízemí je rovněž recepce, kde žáci konají praktický výcvik studijního oboru Hotelová škola, sociální zařízení pro veřejnost, ve vestibulu šatny, převlékárna pracovních oděvů a komora pro uložení náradí na úklid.

V prvním poschodí se nacházejí tři kmenové učebny a sborovna se třemi pracovními stoly pro učitele odborných předmětů, kancelář pro provozního ředitele školy.

Ve druhém poschodí jsou dvě kmenové učebny a sociální zařízení, učebna výpočetní techniky, sborovna, kde je umístěno 14 pracovních stolů pro pedagogy, a to na malém prostoru, a učebna pro výuku dělených předmětů, knihovna. Škola je rovněž vybavená devatenácti počítači, jedním videem, šesti přehrávači, jedním zpětným projektozem.

Na třetím patře je jedna odborná učebna pro výuku gastro předmětů, tři učebny kmenové, ekonomický úsek školy, sekretariát, ředitelna. Všechny učebny, celý interiér školy je citlivě architektonicky řešen a působí kultivovaným, estetickým dojmem. Nábytek školy je moderní a antropometricky vyhovující od firmy KOVO Brno. Některé odborné učebny byly vybaveny účelovým nábytkem na zakázku.

Ve školním roce 1998/99 je na škole celkem 13 tříd, z toho 10 tříd s každodenní výukou. Celkový počet žáků je 177. Pro tento počet žáků je k dispozici 8 kmenových učeben.

Rozvrh hodin je promyšlen tak, že stávající kapacita učeben kmenových i dělených je vyhovující, neboť některé třídy konají tři dny v týdnu odbornou praxi (1. a 2. ročník), jiné třídy využívají odborné učebny, které jsou účelně zařízeny. Žáci odcházejí do tělocvičny SOŠ a SOU v Třebechovicích pod Orebem. Vlastní tělocvična není dosud vybudována a počítá se do budoucna s přístavbou školy, kde by byla tělocvična, chybějící samostatné šatny, archiv, sborovna, kabinety pro pomůcky, sbírky i kabinety učitelů. Při této příležitosti by byl upraven i malý dvůr.

Celková plocha nebytových prostor budovy je 906 m², z toho připadá na učebny 602 m². Rekonstrukce školy stagnuje, neboť v důsledku povodní chybějí Městskému úřadu v Třebechovicích peníze, i když zastupitelstvo města má trvalý zájem o školu a všestranně s ní spolupracuje. Konstatujeme, že současné materiální podmínky, zejména prostorové podmínky školy vzhledem k jejím potřebám jsou spíše průměrné, nikoliv standardní.

Materiálně technické podmínky školy vzhledem ke vzdělávacímu programu školy se jeví jako průměrné.

10. Hodnocení psychohygienických podmínek

Škola se nachází v nově rekonstruované budově bývalé měšťanské školy. Chodby, i učebny jsou čisté a prostorné. Horší situace je s pracovními prostory pro učitele. Většinou vyučujícím je ve škole vyhrazena pouze jedna menší místnost, která je pro jejich práci mimo vyučovací proces naprosto nevyhovující.

Dalším problémem školy jsou chybějící šatny pro žáky. Žáci mají k dispozici pouze skříňky na boty umístěné přímo u hlavního vchodu. Ostatní svršky odkládají žáci do skříní ve třídách. Toto řešení není zcela v souladu s hygienickými a estetickými zásadami. Skříně bývají často otevřené, některé svršky jsou odloženy na zadních lavicích.

Učebny jsou vybaveny běžným školním nábytkem, klasickou tabulí, tekoucí vodou. Jsou hezky vyzdobené aktuálními nástěnkami a obrázky.

Sociální zařízení, která jsou umístěna ve všech poschodích školy, mají nadstandardní úroveň.

Škola nemá vlastní tělocvičnu ani hřiště, což je nevýhodou při začleňování hodin tělesné výchovy do rozvrhu. Musí být respektovány požadavky pronajímatele těchto prostor, a proto je tělesná výchova zařazována v dopoledních hodinách na úkor jiných předmětů.

Přímo v prostorách školy je umístěna moderně vybavená kuchyně a dvě menší jídelny, které slouží k praktické výuce, ale i ke stravování žáků i zaměstnanců školy. Přestože polední přestávka je společná pro všechny třídy po čtvrté vyučovací hodině, bylo během inspekce zjištěno, že kapacita obou jídelen je dostačující a nedochází k hromadění žáků v těchto prostorách a následným pozdním příchodům do vyučovacích hodin.

Ve škole je i menší knihovna, která je využívána učiteli i žáky. Je možno zde zapůjčit pouze učebnice. Škola některé učebnice hromadně nakupuje na začátku školního roku a žákům je prodává. Žáci mají k dispozici sedmnáct učebnic. Na škole se vyučuje celkem čtyřiceti třem předmětům.

Škola je vybavena v dostatečném množství moderní výpočetní technikou nejen v odborné učebně, ale i v kancelářích, ředitelně, sborovně. Z ostatní didaktické techniky jsou během výuky užívány hlavně magnetofony, videorekordér, zpětný projektor, televize, videokamera. Žáci nemohou ve svých volných hodinách pracovat samostatně s počítači v učebně výpočetní techniky, neboť tato je během celého dne plně vytižena.

Rozvrh hodin ve všech třídách respektuje již zmíněnou polední přestávku i maximální denní počet vyučovacích hodin. Bylo zjištěno, že během dopoledne není zařazena dvacetiminutová, ale pouze patnáctiminutová přestávka. Po upozornění na tento nedostatek v rozvrhu byla učiněna vedením školy ještě v průběhu inspekce náprava a tato přestávka byla prodloužena. Ostatní přestávky v rozvrhu jsou pouze pětiminutové, což je pro žáky i vyučující nedostačující doba pro relaxaci mezi jednotlivými předměty. Tento problém byl s vedením školy prodiskutován, vysvětlujícím argumentem ze strany vedení školy pro tuto skutečnost je stávající dopravní obslužnost spojená s faktem, že do školy dojíždí většina žáků.

Pitný režim je zajištěn prostřednictvím nápojového automatu, který je umístěn v prostorách školy.

Psychohygienické podmínky na škole lze hodnotit jako průměrné.

11. Hodnocení kvality vyučování a úrovně vzdělávání

Český jazyk a literatura

Navštívená hodina literatury byla vedena kvalifikovaným vyučujícím a byla po stránce formální i obsahové kvalitní. Úvodem hodiny probíhalo individuální zkoušení žáků, kteří prokazovali dobré znalosti světové literatury, ale potíže jim činilo plynulé verbální vyjadřování, často používali obecnou češtinu, nespisovné výrazy. Nosnou částí hodiny byl dialogizovaný výklad nového učiva, do kterého byli zapojeni téměř všichni žáci, kteří se pokoušeli o charakteristiku hlavních představitelů daného směru. Neznámé či cizí výrazy byly zapsány na tabuli včetně jmen autorů. Učebnice žáci nevlastní, v čítankách, které jsou majetkem školy, chybějí některé oddíly současné světové literatury, což podstatně omezuje aktivní práci žáků s textem za účelem upevnění literárně teoretických poznatků.

Velkými klady této hodiny byly: hezký a přátelský vztah vyučujícího k žákům, aktivizace celé třídy, adekvátní klasifikace, pečlivě vedené zápisy v sešitech spojené s jejich kontrolou vyučujícím, participace žáků na shrnutí učiva závěrem hodiny. Učební osnovy jsou plněny. Výuka probíhala ve velmi malé a tmavé učebně.

Hodina českého jazyka a literatury se jevila jako nadprůměrná.

Demokratická a humanitní výchova

Tato hospitovaná hodina byla vedena nekvalifikovaným vyučujícím. Zamýšlené opakování učiva formou testu nebylo provedeno, protože žáci nebyli připraveni na výuku z důvodu nedávné absence. Výklad nového učiva probíhal v interakci učitel-žák s kladením problémových otázek týkajících se vztahu člověka a přírody, ekologických iniciativ a ekonomických aspektů. Schéma obsahu vyučovací hodiny bylo zapsáno na tabuli, při výkladu byla použita mapa.

Pozitivem této hodiny bylo zapojení žáků do řešení problémových otázek souvisejících s výkladem. Učebnice žáci nevlastní.

Hospitovaná hodina je hodnocena jako průměrná.

Dějepis

Zhlédnutá hodina byla vyučována nekvalifikovaným vyučujícím. Měla klasickou výstavbu s opakováním učiva ve formě individuálního zkoušení u tabule. Žáci prokazovali dobré vědomosti, při zkoušení byla využívána i tabule pro kreslení časových chronologických schémat. Výklad nového učiva byl pojat v širší evropské dimenzi a byl doplněn místním určováním na zeměpisné mapě. V závěru hodiny proběhlo shrnutí učiva a byl zdůrazněn význam českých dějin i pro současnost. Nedostatkem výuky je absence učebnic, takže žáci jsou závislí na diktování historického učiva, kladem pak hezký přístup vyučujícího k žákům.

Hodina je hodnocená jako průměrná.

Technika cestovního ruchu

Vyučovací jednotka byla zahájena individuálním zkoušením, při zkoušení žáci dostávali i praktické otázky právního charakteru, toto zkoušení bylo vedeno formou rozpravy při využívání induktivních postupů. Následoval zevrubný výklad učiva s explikací neznámých pojmů a jejich zápisem na tabuli.

V závěru hodiny bylo učivo shrnuto pouze vyučujícím. Mezi pozitiva této hodiny techniky cestovního ruchu patří využití mapy, tabule, příklady aplikace získaných poznatků na současnou praxi v turistickém ruchu. Negativem této hodiny je, že žáci nevlastní učebnice cestovního ruchu a jsou odkázáni na diktování učiva, čímž dochází k časovým ztrátám během výuky.

Hodinu techniky cestovního ruchu lze hodnotit jako průměrnou.

Anglický jazyk

Bylo zhlédnuto celkem pět vyučovacích jednotek, z toho dvě byly organizovány důsledně v jazyce anglickém. Tři hodiny anglického jazyka byly vedeny nekvalifikovanými vyučujícími, ve dvou hodinách byla použita didaktická technika (zpětný projektor a magnetofon s ukázkou nahrávky autentického projevu).

Úspěšnější hodiny byly zahájeny řečovými aktivitami žáků vycházejícími z komunikace běžného společenského styku, ve vyšších ročnících se řečové dovednosti žáků omezovaly na vyjádření myšlenek ve větách a souvětích, chyběl souvislejší projev, ke kterému byli žáci pobízeni otázkami z maturitní tematiky o škole a vzdělávání.

V jedné vyučovací jednotce byli žáci motivováni toponymickou konverzační hrou. V kvalitnějších hodinách byl užit i doplňkový materiál z časopisů, týkající se školní frazeologie, či obrázky za účelem statického popisu. Prezentované nové učivo bylo vyloženo a přehledně napsáno na tabuli i aplikováno na cvičeních v učebnici. Jedna vyučovací jednotka byla narušena dřívějším ukončením vyučovací hodiny z důvodu účasti žákyň na exkurzi.

Neúspěšné hodiny nebyly vhodně promyšlené po stránce organizační a cíle výuky. Problematický se jevil poslech rozhovoru za účelem překladu, jenž byl znám již z předchozích hodin včetně slovní zásoby textu. Chyběla aktivní reprodukce textu v anglickém jazyce. Vyučujícím byly rovněž zvoleny nevhodné případy výjimek pro aplikaci pravidla o tvorbě adverbíí, což se zpětně projevilo při procvičování těchto jevů v jednotlivých cvičeních. Tato hodina byla zakončena čtením domácího úkolu s konverzační tematikou. Zápisy v sešitech žáků jsou stručné a týkají se především explikace gramatického učiva. Pokud jsou zadávány

písemné domácí úkoly, nejsou vyučujícími vesměs opravovány. Tematické plány vzhledem k učebním osnovám jsou plněny, ve vyšších ročnících je žádoucí zařadit více témat s problematikou hotelnictví a turismu.

Dvě hodiny jsou hodnocené jako spíše nadprůměrné, jedna nadprůměrná, jedna průměrná a jedna spíše podprůměrná.

Německý jazyk

Byly navštíveny celkem tři vyučovací jednotky, z toho byla jedna vedena nekvalifikovanou vyučující. Nejúspěšnější hodina byla hodnocena nadprůměrně, neboť byla vedena v německém jazyce, obsahovala opakovací část, a to frontální procvičení gramatického učiva při maximální aktivitě žáků, kteří byli sami schopni vyvozovat na základě svých poznatků nové gramatické tvary. V další části hodiny byla prezentace učiva o participiích, vše vysvětleno a zapsáno na tabuli. Následující výklad o aplikaci participií jako adjektiv probíhal s interakcí žáků, kteří projevíli dobré znalosti jak při explikaci učiva, tak i při následné fixaci na jednotlivých cvičeních. Nebyla opomenuta ani jedna ze složek jazykových dovedností. Německý pravopis byl procvičen formou diktátu. V závěru hodiny provedli žáci shrnutí probraného učiva. Psaní, čtení i poslech s porozuměním, to vše klasifikovalo tuto výukovou jednotku jako vysoce efektivní.

Méně úspěšné hodiny začínaly individuálním zkoušením žáků u tabule, byly vedeny v jazyce českém, žáci prokazovali průměrné až podprůměrné řečové dovednosti, hodiny byly realizovány zejména gramaticko-překladovou metodou, převažovala práce s učebnicí a tabulí, do jedné z hodin byla zařazena motivační hra na rozšíření slovní zásoby. V jedné z těchto méně úspěšných hodin probíhala výuka kognitivní na úrovni práce se slovní zásobou a jednoduchými slovními spojeními, cíl této vyučovací jednotky nebyl splněn. Písemný projev žáků částečně kontrolován prostřednictvím domácích úkolů.

Jedna hodina jazyka německého je hodnocena jako nadprůměrná, jedna jako spíše nadprůměrná a jedna jako spíše podprůměrná.

Matematika

Byly hospitovány tři hodiny matematiky u dvou vyučujících. Ani jedna z nich nemá odpovídající kvalifikaci pro výuku matematiky na střední škole.

Ve všech hodinách byl na začátku uveden obsah a cíl hodiny. Hodiny měly podobnou strukturu. Začaly tradičním způsobem vyučování, frontálním ústním či písemným opakováním probraného učiva. Ve všech třídách byly pozorovány během hospitace velice rozdílné znalosti i schopnosti žáků. Při prohlubování učiva bylo proto užito skupinové a individuální metody výuky. Při jejich aplikaci byl v některých hodinách efektivně využit zpětný projektor i učebnice.

Učitelky měly velice dobrou organizaci práce v hodině a podařilo se jim zaktivizovat celou třídu. Při zadávání příkladů diferencovaly i jejich obtížnost podle úrovně žáků. Byla provedena i zpětná kontrola řešení s aktivní účastí žáků. Na konci hodin nechybělo závěrečné opakování a shrnutí učiva, byl zadán přiměřený domácí úkol. Žáci pracovali samostatně za neustálé komunikace s vyučujícími.

Probíraná látka byla v souladu s učebními osnovami. Přístup obou vyučujících k žákům byl přátelský, což se odrazilo i v pracovní atmosféře ve třídě.

Ze tří sledovaných hodin lze dvě hodnotit jako nadprůměrné, jednu jako spíše nadprůměrnou.

Občanská nauka

Během inspekce byly navštíveny dvě vyučovací hodiny u jednoho vyučujícího s odpovídající kvalifikací. Obě hodiny byly zahájeny podrobným uvedením cíle hodiny. Dále hodiny pokračovaly uváděním a rozebíráním aktualit současného dění. Vyučující je upřesňoval a zaujímal k nim svá stanoviska. Oceňoval aktivitu žáků a hodnotil ji pochvalou i známkami. V obou hodinách došlo k prověřování znalostí probrané látky zkoušením a následnou klasifikací. Ve všech případech hodnocení žáků odpovídalo jejich znalostem. Během ústního projevu a při kontrole písemného projevu žáků byl kladen důraz na spisovnou češtinu.

Výklad nové látky byl veden metodou problémového vyučování, kdy řešení nastolených problémů prováděli přímo žáci. Formou diskuse s vyučujícím a mezi sebou navzájem docházeli žáci k závěrům, které byly za pomoci vyučujícího částečně korigovány a zobecňovány. Ze strany vyučujícího byl respektován v diskusi i odlišný názor žáků na daný problém a bylo reagováno i na dotazy vzešlé z diskuse. U žáků byly pozorovány často menší vyjadřovací schopnosti i problémy s formulací svých názorů. Vyučujícímu se podařilo vytvořit atmosféru důvěry a v té aktivizovat téměř celou třídu. Obě tyto hodiny byly motivujícím prvkem pro žáky při dalším zamyšlení nad etickými problémy dnešního světa či rodinou, což byla diskutovaná témata.

Na konci hodiny byly učiněny závěry, které byly zapsány do sešitů. Probíraná témata byla v souladu s učebními osnovami.

Obě sledované hodiny lze hodnotit nadprůměrně.

Chemie

Hospitovány byly dvě vyučovací hodiny u jedné vyučující, která má odpovídající kvalifikaci pro výuku tohoto předmětu na střední škole.

Obě vyučovací hodiny měly klasickou stavbu. Na začátku obou byl jasně formulován cíl hodiny. Následovalo zkoušení několika žáků a jejich klasifikace, která odpovídala znalostem žáků. Souběžně se zkoušením měli žáci zadány na tabuli chemické vzorce, jejichž názvy měli zapsat do sešitů. Nebyla však provedena zpětná kontrola správnosti řešení. Během ústního projevu žáků nebyl kladen důraz na spisovné vyjadřování.

Novou látku vysvětlovala vyučující pomalu, hlasitě, vysvětlení doplnila jednoduchými názornými demonstracemi. Při výkladu došlo ze strany vyučující k několika drobným nepřesnostem. Během opakování probrané látky byla aktivně zapojena celá třída. Přehledný byl písemný projev vyučující na tabuli. Žáci během hodiny pracovali i s učebnicí.

Na závěr hodiny bylo nové učivo shrnuto a zopakováno. Probíraná látka byla v souladu s učebními osnovami.

Obě hospitované hodiny lze hodnotit jako průměrné.

Zdravověda

Během inspekce byly hospitovány dvě hodiny u dvou vyučujících. Jedna z nich není kvalifikována pro výuku tohoto předmětu.

Obě hodiny byly zahájeny stanovením cíle vyučovací hodiny.

První z nich pokračovala ústním opakováním probraného učiva a následnou odpovídající klasifikací několika žáků. Ostatní žáci se do tohoto opakování aktivně zapojili. Výklad nového učiva byl srozumitelný a výstižný. Byly demonstrovány obrázky z učebnice vyučující, ty však byly pro žáky v zadních lavicích špatně viditelné. Atmosféra ve třídě během tohoto výkladu byla motivující pro vzájemnou komunikaci mezi žáky a vyučujícím. Demonstrace byly prováděny během výkladu i na vlastním těle, neboť byla probírána stavba horní a dolní končetiny. Na závěr hodiny došlo k důkladnému zopakování probraného učiva a zadání domácího úkolu.

Druhá hodina byla negativně ovlivněna nepřipraveností žáků na hodinu. V úvodu hodiny byl zadán opakovací test z již probrané látky, ve kterém projeví žáci velké neznalosti. Správné odpovědi na zadané otázky v testu byly zodpovězeny nepříliš vyčerpávajícím způsobem. Nová látka, která byla vyložena za poměrně malého zájmu žákyň, byla doplněna přehledným zápisem na tabuli. Ke konci hodiny bylo provedeno shrnutí učiva a jeho zopakování.

U obou hodin korespondovalo probírané učivo s učebními osnovami pro daný předmět.

Jednu ze sledovaných hodin lze hodnotit jako nadprůměrnou, druhou jako průměrnou.

Předměty výpočetní techniky

Během inspekce byly navštíveny dvě hodiny předmětu práce s počítačem a tři hodiny předmětu výpočetní technika u jedné vyučující, která nemá pro výuku těchto předmětů odpovídající kvalifikaci.

Výuka probíhá v učebně vybavené třinácti počítači s procesorem Pentium. Vyučující provedla po dohodě s vedením školy nezbytnou aktualizaci osnov. Počáteční výuka v těchto předmětech byla v době inspekce převážně teoretická.

Úvodem každé hodiny byl jasně stanoven cíl. Následovalo krátké písemné opakování probrané látky z minulé hodiny a opětovné vysvětlení základních pojmů. Cizí slova a zkratky byly zapisovány na tabuli a vysvětlovány. Z výkladu nové látky bylo patrné, že vyučující má v oblasti výpočetní techniky dostatečné znalosti. Během inspekce byly zjištěny u žáků rozdílné teoretické znalosti a hlavně praktické dovednosti. Vyučující s nimi tedy pracovala ve skupinách a při této metodě výuky použila velmi efektivně zpětný projektor. Žáci nemají k dispozici žádné učební texty, což vyučující plně respektovala. Teoretický výklad byl veden pomalu a srozumitelně. Závěr každé hodiny věnovala vyučující shrnutí a zopakování probraného a procvičeného učiva. U každého počítače seděl ve většině případů pouze jeden žák, což je pro efektivnost výuky velmi důležité.

Ve sledovaných hodinách byl pozorován zřejmý zájem o výuku tohoto předmětu u velké skupiny žáků. Z rozhovoru s nimi vyplynulo, že jsou při výuce předmětů výpočetní techniky motivováni jejich praktickou potřebou.

Všechny sledované hodiny lze hodnotit spíše nadprůměrně.

Psychologie

Byla hospitována jedna hodina, vyučující není pro tento předmět kvalifikován. V jejím úvodu byl formulován cíl, který byl v souladu s učebními osnovami.

V rámci návaznosti látky následovalo společné opakování, při kterém se učitel nepodařilo zaktivizovat většinu žáků. Během srozumitelného výkladu nové látky byl proveden stručný přehledný zápis na tabuli. Žáci byli většinou pasivní až nepozorní. Přestože jim byly kladeny problémové otázky, chyběla větší motivace žáků k jejich vzájemné komunikaci s učitelem. Žáci neměli k dispozici učebnice, výklad nové látky probíhal za současného diktování poznámek do sešitů. Po závěrečném shrnutí látky byl zadán písemný domácí úkol, který souvisel s profesním zaměřením žáků a s vyučovaným předmětem.

Hodinu lze hodnotit jako průměrnou.

Ekonomika, ekonomika podniku

Hospitace se uskutečnily ve čtyřech hodinách u dvou vyučujících, z nichž jedna je nekvalifikovaná. Struktura všech sledovaných hodin byla klasická, cíle jasně definované. Po stručném zopakování dříve probrané látky formou zkoušení či opakování v lavicích následovalo vyložení nového učiva a jeho procvičení na příkladech. Většina hodin však postrádala závěrečné shrnutí látky.

Použitou metodou bylo vysvětlování látky kombinované s výkladem, který byl jasný a srozumitelný. U méně zkušené vyučující nebyl vždy kladen důraz na dostatečné pochopení látky ze strany žáků. V průběhu hodiny se vyučující obracely na žáky s problémovými dotazy. V některých hodinách byl využit odborný tisk nebo jiné názorné pomůcky. Práce se třídou byla ze strany vyučujících frontální, jedna z nich se důsledně snažila o dílčí hodnocení žáků v průběhu hodiny, které je však pojato spíše negativisticky. Sešity jsou žáky dobře vedené.

Znalosti žáků při opakování lze hodnotit jako průměrné, v některých případech až podprůměrné. Aktivita tříd byla spíše slabší, řada žáků projevovala jen malý zájem o výuku.

Žáci mají doporučené učebnice ke studiu, které však nebyly v hodinách používány.

Výuka probíhala v klasických učebnách, které jsou čisté, světlé a esteticky působící. Pouze v jednom případě (třída IV. CR) je malá učebna nevhodně osvětlena jediným oknem umístěným proti žákům.

Veškeré učivo je probíráno v souladu s osnovami a tematickými plány.

Tři sledované hodiny byly hodnoceny jako průměrné, jedna jako spíše podprůměrná.

Účetnictví

V průběhu inspekce byly navštíveny dvě hodiny u dvou vyučujících, z nichž jedna je nekvalifikovaná. Obě hodiny se vyznačovaly snahou o činnostní pojetí výuky, částečně

samostatnou prací žáků, učivo bylo vysvětlováno a upevňováno na příkladech. V jednom případě používala vyučující v průběhu hodiny dílčí hodnocení žáků a snažila se o jejich neustálou aktivizaci. Její přístup k nim byl náročný až autoritativní, znalosti žáků lze hodnotit jako průměrné až velmi dobré.

Negativním rysem hodiny u nekvalifikované vyučující byl její malý důraz na pochopení logiky probíraného učiva, což následně vede k mechanickému učení. Sledovaná hodina byla i částečně narušovaná drobnou nekázní žáků, třída zůstávala při výuce pasivní.

Hodiny proběhly v klasických, dobře osvětlených a esteticky působících učebnách. Žáci mají k dispozici učebnice, s nimiž se však při vlastní výuce nepracovalo. V jednom případě je vyučující využila k zadání domácího úkolu. Sešity žáků jsou vedeny na velmi dobré úrovni.

Výuka probíhá v souladu s učebními osnovami a tematickými plány.

Jedna hodina byla hodnocena jako průměrná, druhá jako spíše nadprůměrná.

Marketing a management

Inspekce sledovala dvě hodiny u jedné nekvalifikované vyučující, které chybí pedagogická způsobilost.

Obě hodiny byly zahájeny opakováním látky, buď ústním zkoušením či písemným testem. Zkoušení žáci vykazovali poměrně slabé znalosti, byli schopni pouze odpovídat na dílčí dotazy, ve větších celcích se samostatně vyjadřovat neumějí.

Nová látka byla prezentována formou výkladu, částečně kombinovaného s vysvětlováním. Učivo mělo velmi teoretický charakter a zřejmě svou náročností přesahovalo studijní schopnosti žáků. Pro žáky se jevílo jako obtížné a nepříliš zajímavé. Použité příklady nebyly dostatečně motivační.

Třída zůstávala po většinu hodiny pasivní, žáci prakticky ani nedostali prostor pro vlastní práci. Poznámky vyučující doslovně diktovala žákům do sešitů, zápis na tabuli byl nesystematický. V jednom případě chybělo závěrečné shrnutí probrané látky.

Hodiny proběhly v klasické učebně, která vyhovovala všem požadavkům pro výuku. Učebnice žáci nepoužívají, v hodině se nepracovalo s žádnými pomůckami. Probírané učivo je v souladu s učební osnovou a tematickým plánem.

Jedna ze sledovaných hodin byla hodnocena jako průměrná, druhá jako spíše podprůměrná.

Technika administrativy, korespondence

Při hospitacích byly sledovány dvě hodiny u dvou nekvalifikovaných vyučujících. Obě hodiny proběhly v odborné učebně vybavené počítači, ve kterých je zabudován software pro výuku psaní na stroji.

Jedna hodina byla zaměřena spíše teoreticky. Po krátkém zopakování minulé látky byla největší část hodiny věnována vysvětlování nového učiva za pomoci učebnice. Vyučující se snažila, aby žáci sami vyvozovali závěry z textových ukázek a následně je zobecňovali. Učivo byla v hodině dílčím způsobem shrnuto, zápis do sešitů vyučující žákům doslovně nadiktovala. V hodině nebyly střídány formy výuky, což vedlo k její určité jednotvárnosti, ani nebyly

použity názorné pomůcky. Probraný druh písemností nebyl procvičen jejich vyhotovením na počítači. V závěru hodiny opisovali žáci daný text jako zkoušku rychlosti a přesnosti.

Druhá hodina měla být původně celá věnována zvyšování přesnosti a rychlosti psaní při opisu textu na počítači. Vzhledem k tomu, že po 15 minutách výuky byl vypnut elektrický proud, přešla vyučující na náhradní program - psaní adres. Žáci měli za úkol do sešitů přepsat zadané údaje do správné formy adresy. Následně byla jejich samostatná práce zkontrolována na tabuli. Při kontrole se projevovaly chyby, které vyučující opravovala.

Zásadním nedostatkem výuky těchto předmětů je nevládnutí desetiprstové hmatové metody naprostou většinou žáků a špatné návyky při psaní, které nejsou vyučujícími důsledně opravovány. Předmět korespondence by měl sloužit k nácviku psaní jednotlivých písemností na psacím stroji nebo počítači, čímž se zároveň upevňují dříve nabyté dovednosti.

Z rozhovoru s jednou z vyučujících vyplynulo, že výuku převzala až v letošním školním roce a nemá přehled o tom, kolikátým rokem již výuka tohoto předmětu ve třídě probíhá a jaké učivo bylo v minulosti se žáky probráno.

Výuka probíhá v souladu s učebními osnovami a s tematickými plány.

Jedna sledovaná hodina byla hodnocena jako průměrná, jedna jako spíše podprůměrná.

Hotelový provoz

Navštíveny byly dvě hodiny u dvou nekvalifikovaných učitelů. Jedna z hodin byla suplovaná, vedl ji však učitel, který daný předmět ve škole vyučuje v jiné třídě.

Řádná hodina byla zahájena písemným testem, jehož zadání bylo pro všechny žáky stejné. Učitel nevyužil možnosti rozsadit žáky tak, aby seděli v lavicích po jednom, přestože v učebně bylo dost místa.

Po krátkém zopakování látky z minulé hodiny, při kterém žáci prokázali spíše slabší znalosti, následovalo vysvětlování nové látky. Při něm se vyučující snažil o komunikaci se žáky, jejich aktivita však byla malá. Kladem hodiny byla konkretizace probíraného učiva na žákům dobře pochopitelných konkrétních příkladech z praxe. Při výuce nebyly využity žádné názorné pomůcky. Tempo hodiny bylo poměrně pomalé, chyběl zápis vyučujícího na tabuli a závěrečné shrnutí učiva.

Suplovanou hodinu využil učitel k nadiktování tabulek časového trvání úpravy masa žákům do sešitů. Zbývající část hodiny byla věnována opakování látky na konkrétních příkladech z praxe.

Učebnice ve výuce využívány nejsou, sešity vedou žáci na dobré úrovni. Výuka probíhala v klasických učebnách za dobrých psychohygienických podmínek. Probíraná látka je v souladu s učebními osnovami a tematickými plány.

Jedna hodina byla hodnocena jako průměrná, jedna jako spíše podprůměrná.

Odborný výcvik

Výuka odborného výcviku je zabezpečována denní tříhodinovou dotací podle učebních osnov. Rozvrh hodin tohoto předmětu je umístěn v učebně.

Hospitace byla provedena ve dvou dnech prvního ročníku tříletého učebního oboru kadeřník- kadeřnice. Před zahájením výuky byl na tabuli proveden stručný popis probíraného tematického celku, včetně pracovního postupu. V hospitovaných dnech byla provedena instruktáž žáků mistrovou odborného výcviku k zadanému tematickému celku o odbarvování vlasů. Při instruktáži byl kladen důraz na zodpovědnost pracovníka při vykonávání pracovního úkonu, včetně důležitosti dodržování bezpečnosti směrem k zákazníkovi. Praktickou ukázkou pracovního postupu předvedla mistrová odborného výcviku. Upozorňovala na možné chyby, kterých se lze při uvedené činnosti dopustit. Následovala samostatná práce dvou vybraných žákyň. Mistrová poukázala na chyby a vhodně reagovala na nedostatky při další samostatné práci.

Výuka předmětu je zajišťována v učebně teoretické výuky, uvedeného učebního oboru. Nedostatkem je chybějící zařízení učebny pro zajištění odborného výcviku. Vedení školy má pro tuto učebnu objednáno vybavení, které dle informace má být dodáno v průběhu jednoho měsíce.

Výuka odborného výcviku je zajišťována mistrovou odborného výcviku s dlouholetou praxí. Při instruktáži velmi dobře doplňuje vlastní praktickou ukázkou bohatými zkušenostmi s návazností na teoretickou výuku. Při vlastní praktické činnosti žáků upozorňuje a současně zdůvodňuje chyby, kterých se dopouštějí. Mistrová odborného výcviku se plně věnuje žákům v průběhu výuky.

Hospitované hodiny lze hodnotit jedenkrát jako vynikající, dvakrát jako nadprůměrné.

Technologie

Předmět byl hospitován ve dvou vyučovacích jednotkách prvního ročníku učebního oboru kadeřník-kadeřnice. Výuka je zabezpečována v učebně školy, která je současně upravována pro odborný výcvik.

Průběh vyučovaných hodin byl vyučující zaznamenán zápisem na tabuli. Téma péče o vlasy bylo děleno do dalších celků. Zapojením všech přítomných žákyň do opakování látky z minulé hodiny vyučující vhodně navazovala na připravený tematický celek. Odpovědi žáků na kladené otázky jsou na úrovni, které odpovídají znalostem probrané látky prvního ročníku. Srozumitelný a jasný výklad byl vhodně doplněn o krátké praktické ukázky. V závěru sledované výuky byl nadiktován zápis a provedeno stručné shrnutí probrané látky, včetně zhodnocení hodiny. Sešity žákyň jsou vedeny přehledně.

Průběh vyučovacích jednotek lze hodnotit jako nadprůměrný.

Technika obsluhy služeb

Hospitována byla jedna vyučovací jednotka ve třídě II.A. Vyučující provedl nejprve kontrolu docházky se zápisem do třídní knihy. Na tabuli byl napsán název tematického celku: dokončování jídel, příprava a tranšírování u stolu hosta. Odborný výklad byl doplňován především kresbou na tabuli, která nebyla dostatečně viditelná ze zadních lavic. Vyučující s dlouholetou praxí v oboru předává žákům především praktické zkušenosti a současně upozorňuje na dodržování bezpečnosti při prováděné činnosti. Žáci mají k dispozici knihu pro 2. ročník středních hotelových škol, kde probíraný vyučovaný tematický celek je popsán s dostatečnou obrazovou dokumentací.

Hodina probíhala v nevětrané místnosti. V této vyučovací jednotce bylo možné velmi vhodně využít zpětného projektoru s připravenou folií a neztrácet čas kresbou na tabuli.

Hospitovanou vyučovací jednotku lze hodnotit jako spíše podprůměrnou.

Praxe

Hospitována byla vyučovací jednotka ve třídě IV. HŠ, která probíhala v učebně školy. Vyučující nejprve přijímá velmi početnou omluvu žáků za nepřipravenost na hodinu. Kontrola docházky byla provedena při zápisu do třídní knihy. Krátké teoretické opakování z minulé hodiny proběhlo po uklidnění žáků. Znalosti a komunikační schopnosti žáků neodpovídají úrovni čtvrtého ročníku. Po rozdělení třídy na dvě skupiny byla zadána písemná úloha se zaměřením na výpočet ceny nápoje při zadaných hodnotách. Vyučující upozornil žáky na samostatnou práci. V průběhu testu se však samostatná práce stává kolektivní. Důvodem je nedostatek kalkulaček, které žáci nemají připravené na výuku (17 přítomných - 7 kalkulaček). Dva žáci jsou vyzváni ke zpracování zadané úlohy na tabuli. Postup výpočtu byl zkontrolován vyučujícím a někteří z žáků si jej zapisují do sešitů.

Vyučovací jednotka nebyla plně vyučujícím zvládnuta. Pro písemnou část nebylo řádně připraveno materiální vybavení. Žáci neměli k dispozici ani papír, ani dostatek kalkulaček. Chyběl zpětný projektor pro efektivnější využití časového fondu.

Další tři hospitace u třídy I.A a II.A byly provedeny ve školní jídelně. Praxe je zde zabezpečována mistrem odborného výcviku - kuchařem, který dohlíží na výrobu jídel. Žáci dostávají specifické úkoly a zároveň zajišťují obsluhu při vydávání obědů. Ve dvou jídelnách dohlíží na stolování vyučující.

Úvodem výuky byla provedena instruktáž s rozdělením žáků do skupin. Skupiny jsou vedeny jmenovanými žáky, kteří vykonávají funkci vedoucího. První skupina zabezpečuje pod dohledem mistra odborného výcviku - kuchaře zhotovení obědů. V praxi si tak žáci ověřují získané teoretické znalosti technologických postupů dušení a vaření. Mistr si rovněž prověřuje učivo o normování. Druhá skupina pod dohledem vyučujícího zabezpečuje přípravu dvou jídel, včetně obsluhy. Průběžně je přebírán inventář a jeho příprava (leštění příborů, úprava stolů, výzdoby v jídelně atd.). Mistr odborného výcviku a vyučující důsledně upozorňují v průběhu výuky žáky na nedostatky, kterých se dopouštějí. Současně jsou předávány bohaté praktické zkušenosti obou vyučujících.

Po skončení činnosti a výdeji obědů je prováděn úklid v kuchyni a jídelnách se zajištěním předání inventáře. Na závěr jsou žáci soustředěni do jedné místnosti, kde jim je předána žákovská knížka. Vyučující hodnotí průběh dne a upozorňují na zjištěné klady a záporny.

Jednu vyučovací jednotku lze hodnotit jako podprůměrnou. Ostatní tři zhlédnuté hodiny praxe lze hodnotit jako nadprůměrně.

12. Hodnocení podmínek a výsledků formativního působení na žáky

Ve škole panuje přátelská pracovní atmosféra. V době hospitace byly pozorovány korektní vztahy mezi pedagogy a žáky i mezi dětmi navzájem.

Výuka často probíhala formou diskuse, což velice příznivě ovlivňuje u žáků uvědomování si vlastního názoru. Ve výuce byl kladen důraz na samostatnost, zodpovědnost, na kulturu písemného i psaného projevu, na hledání spojitostí teorie s praktickým životem.

Žáci jsou ve škole vedeni ke slušnosti. Důkazem toho je například samozřejmě zdravení dospělých a zdvořilé chování k nim. Vedení školy dbá i na estetický vzhled i cítění svých žáků. Tomu nasvědčovalo jejich oblečení, celkový vzhled, vkusná výzdoba celé školy.

Zmiňované zásady a i mnoho dalších etických i estetických norem je zabudováno ve velice podrobném školním řádu. Tento řád však nezahrnuje vedle zákazů, zásad, pokynů a povinností žáků i jejich práva. Některá z nich jsou sice zakotvena v klasifikačním řádu a jiná jsou vyučujícími respektována zřejmě automaticky. Pro harmonický rozvoj osobností mladého člověka je však důležité uvědomování si obou těchto složek reálného života v rovnoprávném postavení vedle sebe.

Ve škole není zřízena žákovská samospráva ani žákovský parlament, avšak veškeré problémy, žádosti i náměty žáků nezůstávají bez povšimnutí. Jak bylo uvedeno vedením školy, řešení těchto problémů je v první řadě záležitostí a povinností třídních učitelů. Třídnické hodiny jsou do rozvrhu zařazovány tedy aktuálně. Závažnější problémy, ať už studijní či výchovné, jsou řešeny přímo s vedením školy, které je v pravidelném kontaktu s rodiči problémových žáků.

Škola respektuje i mimoškolní aktivity svých žáků, hlavně sportovní, podporuje je a oceňuje.

Podmínky a výsledky formativního působení na žáky lze hodnotit spíše nadprůměrně.

13. Hodnocení výchovného poradenství

Výchovný poradce pro školní rok 1998/99 nebyl na škole jmenován, ale tuto funkci plní zástupkyně ředitele a jeden vyučující, oba dosud bez kvalifikace. Byl předložen plán činnosti na letošní školní rok. Kartotéka problémových žáků není vedena, ale byly předloženy doklady z osobní dokumentace žáků s postižením při zachování povinné mlčenlivosti o těchto údajích. Žáci s ZPS školu nenavštěvují.

Zástupkyně ředitele v součinnosti s ostatními pedagogickými pracovníky iniciuje šetření žáků, jejichž chování a jednání vyžaduje zvláštní pozornost rodiny, školy, sociálních institucí. Dle možností školy navrhuje výchovné programy za účelem ovlivnění chování a jednání žáků. PEER PROGRAM se na škole nerealizuje, zástupkyně ředitele ani vyučující nebyli proškoleni jako protidrogoví koordinátoři, ale byl předložen velmi kvalitně zpracovaný plán protidrogové prevence na škole realizovaný v rámci osnov občanské nauky a stylistického výcviku předmětu český jazyk a literatura (dělení drog, prevence drogových závislostí, drogy a jejich nebezpečí, videoprogramy o gamblerství, automatech, hazardních hrách, informace o pomoci drogově závislým). V rámci občanské nauky je rovněž plánována návštěva odborných přednášek.

Vedení školy společně s třídními učiteli a výchovným poradenstvím sleduje výchovné a prospěchové problémy žáků a spolupracuje s rodiči na rodičovských schůzkách (září, listopad, duben), aktuální problémy jsou řešeny ihned.

Informace o dalších možnostech studia na vysokých školách se poskytují všem zájemcům, nástěnné noviny pro výchovné poradenství vyhrazeny nejsou. Spolupráce se Školským úřadem v Hradci Králové je velmi dobrá, spolupráce s Úřadem práce je omezená,

spolupráce s PPP je na bázi speciálního vyšetření dyslektiků. Škola si sama dodatečně zjišťuje umístění svých absolventů.

Výchovné poradenství je hodnoceno jako průměrné.

14. Hodnocení dalších aktivit, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost

Mezi aktivity, které pozitivně ovlivňují vývoj žáků, jsou především exkurze související s jejich profesním zaměřením. Někdy jsou tyto exkurze spojovány s výletem, takže dochází současně k rozšíření odborných znalostí, jejich spojení s praktickým využitím, ale i formování lidských vlastností související s životem v kolektivu.

Škola se zúčastňuje i různých koncertů, besed, výstav, divadelních představení, a to nejen v Třebechovicích.

Žáci mají možnost ověřit si své dovednosti při četných mimoškolních akcích souvisejících s jejich profesní orientací. Četná poděkování svědčí o reprezentaci této školy a umožňují vytvářet pocit sounáležitosti a hrdosti žáků na svou školu.

Kromě propagace školy prostřednictvím těchto konkrétních akcí jsou vydávány a distribuovány různé informační materiály, které umožňují žákům základních škol lepší orientaci při výběru budoucího povolání. Tutéž funkci plní i dny otevřených dveří.

Další důležitou aktivitou, která pozitivně ovlivňuje výchovně vzdělávací proces na škole, je organizace několikadenních i několikaměsíčních pobytů v zahraničí za účelem praxe. Mimo získání odborných znalostí a praktických dovedností posílí žáci svoje jazykové schopnosti, což je velikým přínosem pro jejich budoucí práci i život.

Aktivity, které významně ovlivňují výchovně vzdělávací činnost na škole, lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

15. Hodnocení činnosti školských zařízení

Školní kuchyň je součástí Soukromé hotelové školy a Středního odborného učiliště služeb, s. r. o. Hradec Králové jako jedno z jejich zařízení.

Zařízení obsahuje hlavní kuchyň, kuchyň pro přípravu studených pokrmů, přípravnu zařízenou stroji na čištění zeleniny, místnost určenou pro přípravu masa, sklad potravin, sklad zeleniny, příruční sklad, místnost určenou na mytí nádobí. Další dvě místnosti jsou vyhrazeny pro stolování. Jedna jídelna slouží trebechovické veřejnosti a žákům, druhá jídelna slouží učitelskému sboru. Prostředí vyhovuje požadavkům stolničení, poskytuje 44 míst u deseti stolů.

Časové intervaly jsou dvoufázové, první výdej jídla je od jedenácti hodin deseti minut, druhý výdejní interval je od dvanácti hodin.

Denně jsou pro strážníky připravovány dva druhy jídel dle zásad správné výživy, není opomíjena zelenina, saláty, luštěniny, ryby. Jídelní lístek je zpracován po stránce správné výživy a je energeticky i nutričně vyvážený.

Provoz jídelny je zajištěn jednou kuchařkou, mistrem odborného výcviku a žáky prvních a druhých ročníků.

Počet stravujících se žáků a učitelů je 100 a celkový počet strážníků je 115. Tento počet je dán kapacitou školní jídelny a je maximálně efektivní. Strava je podávána teplá a je velmi chutná.

Celé zařízení kuchyně je velmi moderní a účelné, mimo jiné jsou zde k dispozici 4 pracovní stoly, v hlavní kuchyni je použit nerezový materiál, ohřívací a výdejová vana, elektrická pánev, digestoř, grilovací plotny, smažicí pánev, chlazený pracovní stůl, chladicí a mrazicí boxy, chlazený salátový bufet, váhy a jiné kuchyňské nádobí a náčiní.

Žáci pod vedením svého mistra mají možnost ověřit si své teoretické znalosti načerpané v odborných předmětech a přímo je v tomto prostředí uvádět do praxe.

Účelové zařízení školy lze hodnotit jako spíše nadprůměrné.

ZÁVĚRY

Soukromá hotelová škola a Střední odborné učiliště služeb, s. r. o., Hradec Králové plní svou výchovně vzdělávací funkci a připravuje středoškolsky připravené odborníky a pracovníky pro oblast pohostinství, služeb a turismu. Po úpravách stávající budovy by měl vzniknout areál zajišťující komplexnost výuky.

Z inspekce vyplývá:

- při inspekční návštěvě nebylo shledáno porušení legislativních norem a zákonů,
- vyučované obory jsou schváleny MŠMT ČR a jejich výuka se řídí platnými dokumenty,
- závěry o úrovni výuky se liší jak u předmětů, tak u vyučujících. Z celkového počtu dvaceti dvou navštívených předmětů bylo 51% hodin s běžnou úrovní 32,7% hodin s lepší úrovní a 16,3% hodin s horší úrovní.

Pro výkon inspekční činnosti byly vedením školy vytvořeny dobré podmínky. Chování vedoucích pracovníků školy i všech pedagogických pracovníků bylo vůči inspekčnímu týmu korektní a vstřícné.

Pozitiva:

- plnění učebních osnov, které jsou rozpracovány do tematických plánů,
- esteticky působivý interiér školy,
- dobrá úroveň odborného výcviku učebních oborů,
- čistota a upravenost pracovních oděvů žáků při odborném výcviku,
- estetická úprava zevnějšku žáků.

Negativa:

- nedostatek učebnic jak pro všeobecné předměty, tak i pro odborné předměty,
- častá nepřipravenost žáků na výuku, omlouvání se,
- malá pozornost věnovaná zpětnovazební kontrole písemného projevu,
- při výuce jazyků kladen malý důraz na jazyk jako nástroj komunikace,
- nedostatečné prostorové podmínky pro učitele a sbírky, chybějící kabinety, malá sborovna,
- poškozené některé stupně schodiště školy,
- nevhodné umístění kuchyňského nádobí v malé jídelně.

Doporučení

K řízení školy:

1. Vypracovat ucelenou písemnou koncepci činnosti školy.
2. Roční plán školy rozpracovávat do plánů krátkodobých (týdenních).
3. Aktualizovat a konkretizovat organizační řád školy.
4. Zřídit funkci zástupce ředitele školy pro teoretickou výuku.
5. Stabilizovat pedagogický sbor a zvýšit jeho kvalifikovanost.
6. Při případné další dostavbě školy uvažovat o vybudování šaten pro žáky a kabinetů pro učitele.
7. Přehodnotit vhodnost zařazování některých předmětů do odpolední výuky.
8. Zvážit nedostatečnost pouze pětiminutových přestávek v rozvrhu.
9. Zajistit učebnice pro všechny vyučované předměty.
10. Přepracovat školní řád, ve kterém budou obsažena vedle povinností žáků i jejich práva.
11. Zavést ve škole protidrogový program s aktivní účastí žáků.
12. Malou učebnu používat pro sbírky učebnic a pomůcek.
13. Častěji zapisovat známky do studijních průkazů.
14. Dokončit učebnu odborného výcviku pro obor kadeřník-kadeřnice.

K výuce:

1. Zvětšit podíl vlastní činnosti žáků při výuce odborných ekonomických předmětů, více využívat názorných pomůcek, odborných textů.
2. Případné opravy v třídních knihách, katalogových listech podepisovat pedagogickým pracovníkem, který změnu provedl.
3. Využívání a doplnění didaktické techniky (zpětné projektor, magnetofony, videa).

V Hradci Králové

dne 30. 10. 1998

razítko

Podpisy inspektorů:

vedoucí týmu

Dana Janulíková v. r.

členové týmu

Tomáš Hrubý v. r.

Jaroslav Kadlec v. r.

Jana Kocábová v. r.

Přílohy: 0

Inspekční zprávu jsem převzal dne 10. listopadu 1998

razítko

Podpis ředitele školy

Petr Hájek v. r.

Dle § 19 odst. 8 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy - zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Na vědomí

Adresát	Datum předání / odeslání zprávy	Podpis příjemce nebo č.j. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: RES spol. s r.o., U náhonu 363, Hradec Králové	6. 11. 1998	091 599/98-5048
Školský úřad: Hradec Králové	7. 12. 1998	091 599/98-5048

Připomínky ředitele školy k inspekční zprávě: č.j. 843/98.
Opatření nevyžadována.